

wordt dan weer opgericht om het vermogen van mevrouw af te schermen van de vader van haar dochter uit haar eerste huwelijk. Zonder de maatschap zou in geval van overlijden van mevrouw op een ogenblik waarop haar dochter nog minderjarig is, het beheer over deze goederen worden uitgeoefend door de vader. Dit wordt opgevangen door de maatschap waarin wordt voorzien dat in geval van overlijden van mevrouw het beheer in principe zal worden uitgeoefend door de ouders van mevrouw. Hoewel dus ook hier met een herroepelijke schenking en met een maatschap wordt gewerkt, weegt de mogelijkheid om de ganse opzet terug te draaien hier klaarblijkelijk minder door. Dit is wellicht ook de reden waarom het herroepelijke karakter van de schenking door Vlabel hier niet als een negatief beoordelingselement werd beschouwd.

83. Hoewel er onvoldoende voorafgaande beslissingen zijn om conclusies te trekken, lijkt het dus niet zozeer het herroepelijke karakter van de schenking te zijn, maar wel de techniek van de tweestaps-schenking die door Vlabel negatief gepercipieerd wordt.

4. Andere elementen

84. Uit onze analyse van de voorafgaande beslissingen is gebleken dat elementen zoals de mogelijkheid tot ontbinding, uittreding en overdracht van de aandelen niet als verzwarend worden aangemerkt.

5. Schematisch overzicht

	<i>VB 16046</i>	<i>VB 19055</i>	<i>VB 20005</i>	<i>VB 21014</i>	<i>VB 22009</i>
Schenking in volle/blote eigendom	Volle eigendom	Blote eigendom	Blote eigendom	Blote eigendom	Volle eigendom via inbreng ten behoeve van een derde
Herroepelijke schenking	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee
Tweestaps-schenking	Nee	Ja	Nee	Nee	Nee
Minderjarige begiftigden	Ja	Nee	Nee	Deels	Ja
Last tot betalen van een rente	Ja, niet optioneel	Nee	Nee	Nee	Nee ⁴¹
Duur	Tot aan het overlijden van de langstlevende ouder	10 jaar (stilzwijgende verlenging)	10 jaar (stilzwijgende verlenging)	25 jaar	Tot aan het overlijden van de langstlevende ouder ⁴²

41 Maar door de creatie van soorten aandelen wordt in een alimentatiefunctie ten voordele van de ouders voorzien. Een vangnet wordt ingeschreven in de statuten voor het geval dat er onvoldoende uitkeerbare winsten zouden zijn in het betrokken boekjaar, doch met een voorzien maximumbedrag.

42 En minstens totdat het jongste kind de leeftijd van 30 jaar heeft bereikt.

	<i>VB 16046</i>	<i>VB 19055</i>	<i>VB 20005</i>	<i>VB 21014</i>	<i>VB 22009</i>
Zaakvoerder	Ouders	Vader	Ouders samen met de kinderen	Moeder	Ouders
Bevoegdheden zaakvoerder	Niet gespecificeerd	Alle daden van beheer en beschikking	Alle daden van beheer en beschikking	Daden van beheer, geen daden van beschikking	Alle daden van beheer en beschikking
Beslissingsbevoegdheid algemene vergadering	Gewone meerderheid van stemmen met goedkeuring door de zaakvoerders voor bepaalde belangrijke beslissingen	Met gewone meerderheid van stemmen (stemrecht komt toe aan vruchtgebruiker en blote eigenaar samen)	In principe met gewone meerderheid van stemmen (stemrecht komt toe aan vruchtgebruiker). ⁴³ Voor bepaalde belangrijke beslissingen met 3/4 meerderheid (stemrecht komt toe aan vruchtgebruiker en blote eigenaar samen)	In principe met gewone meerderheid van stemmen (stemrecht komt toe aan vruchtgebruiker) Voor bepaalde belangrijke beslissingen met unanimitéit (stemrecht komt toe aan vruchtgebruiker en blote eigenaar samen)	Met een 60% meerderheid ⁴⁴
Fiscaal misbruik o.b.v. frustratie art. 2.7.1.0.3, 3° VCF	ja	ja	nee	nee	ja

Hoofdstuk 4. Conclusie

85. Civielrechtelijk doorstaan de technieken van de schenking met beheersvolmacht, de tweestapsschenking en de schenking met maatschap de toets van de dadelijkheids- en onherroepelijkheidseis (met dien verstande dat voor de tweestapsschenking de schenking tussen echtgenoten een wettelijke uitzondering vormt op het principe van de onherroepelijkheid van de schenking).

86. In de drie voormelde technieken komt middels de schenking een dadelijke en werkelijke eigendomsoverdracht tot stand. Bij de schenking met beheersvolmacht en de schenking met maatschap is ook aan de onherroepelijkheidsvereiste voldaan. De schenker houdt zich geen middelen voor om rechtstreeks of onrechtstreeks eenzijdig terug te komen op de schenking of deze te wijzigen. Het feit dat de begiftigde niet onmiddellijk de beheers- of beschikkingsbevoegdheden kan uitoefenen, doet hier geen afbreuk aan. De begiftigde is en blijft te allen tijde

.....

43 Waardoor de beslissingsbevoegdheden van de dagdagelijkse beslissingen bij de vader zitten.

44 Waarbij de ouders 2.000 van de 2.196 stemmen bezitten.

eigenaar. Ook kan de schenker de beheers- en/of beschikkingsbevoegdheden over de geschonken goederen maar uitoefenen in zijn hoedanigheid van lasthebber. Deze hoedanigheid verschilt fundamenteel van de hoedanigheid van eigenaar in die zin dat de lasthebber steeds moet handelen in het belang van de begiftigde-eigenaar, hij ten aanzien van deze laatste gehouden is tot rekenschap en verantwoording, onderworpen is aan een teruggaveplicht en hij ten slotte ook aansprakelijk is voor de handelingen die worden gesteld tijdens zijn mandaat.

87. Fiscaal daarentegen bevinden de drie planningstechnieken zich op glad ijs, gelet op de rullingpraktijk van Vlabel. De essentie van deze rullingpraktijk steunt onzes inziens op het oordeel dat een te doorgedreven controlevoorbehoud samenvalt met een uitstel van ‘overdracht’, die de decreetgever destijds heeft willen vatten onder het fictief legaat. De essentiële juridische vraag is dan ook of deze lezing van ‘overdracht’ correct is, dan wel of de decreetgever dan toch niet louter de werkelijke uitgestelde eigendomsoverdrachten voor ogen had.

88. In dit kader leert de analyse van de voorafgaande beslissingen ons dat voor de schenking met beheersvolmacht de duur van de beheersvolmacht voor Vlabel van groot belang lijkt te zijn. Het verlenen van een volmacht tot aan het overlijden van de lasthebber-schenker wordt negatief beoordeeld.

89. De techniek van de tweestapsschenking lijkt, zeker in combinatie met maatschapsstructuren, negatief te worden beoordeeld door Vlabel.

90. En wat de maatschap betreft, viseert Vlabel de door de schenkers exclusief voorbehouden controle over de geschonken goederen. Wat juist wordt bedoeld met het voormelde exclusieve controlevoorbehoud is niet altijd duidelijk. Geval per geval zal de analyse moeten worden gemaakt of de begiftigden over voldoende zeggenschap en bevoegdheden beschikken in vergelijking met de schenkers. Hierbij dienen alle elementen mee in rekening te worden genomen. De tweestapsschenking en een teveel aan zeggenschap en bevoegdheden voor de schenkers (op het niveau van het bestuur en/of algemene vergadering) lijken hierbij evenwel negatieve elementen te zijn in de beoordeling door Vlabel. Daarentegen lijken de duur, de mogelijkheden naar overdracht van aandelen, ontbinding en uittreding minder bepalend.